

Welkom op deze negentiende zondag door het jaar. In het openingslied zongen we over wat wij kunnen doen in dit uur: Zoeken naar Gods aanwezigheid; Horen naar het woord waarin zijn stem weerklinkt; Brood breken en delen; Vragen om behoud en vrede. Dat alles – zoeken, horen, breken, vragen – kan ons overkomen als we aanwezig zijn en ons openstellen voor het levende woord dat we horen en het levende brood dat wij breken in dit uur. Liturgie cirkelt rond het mysterie dat 'leven' heet, vandaag heel speciaal rond de vraag hoe het leven kwaliteit behoudt en hoe die kwaliteit kan terugkomen wanneer een mens moedeloos dreigt te worden en terneergeslagen aan de kant zit. Waar vind je voedsel? Waar bevindt zich het levende brood en het woord dat leven geeft? Laten we stil zijn om aanwezig te komen bij Hem die brood is en bron van leven.

Gebed

God Vader, in Jezus geeft U levend brood voor ons bestaan. Wij vragen U versterk ons verlangen om Hem te zoeken en te horen; het brood te breken dat Hij voor ons is geworden. Dat vragen wij U door Jezus Christus, gids en leidsman ten leven. Amen.

1 Koningen 19:4-8

Johannes 6:41-51

Overweging

In de liturgie van de twee vorige zondagen, 28 juli en 4 augustus, was de evangeliëlezing genomen uit Johannes, hoofdstuk 6. Uit dit hoofdstuk lazen wij niet alleen toen, maar ook vandaag worden we geconfronteerd met een gedeelte uit Johannes 6. Bovendien zullen we op de volgende twee zondagen doorgaan met het lezen van weer andere delen uit ditzelfde hoofdstuk. Blijkbaar staan in dit hoofdstuk belangrijke dingen bij elkaar, ervaringen en gebeurtenissen die van bijzonder belang zijn voor mensen die in het spoor van Jezus willen gaan. In de verschillende scènes en gesprekken staat het teken van brood centraal - brood als dagelijks

voedsel, noodzakelijk om fysiek in leven te blijven, en brood als voedsel voor de ziel.

Het fragment dat wij zojuist lezen is een dramatisch hoogtepunt. Veel mensen rondom Jezus vinden dat hij te ver gaat. Ze morren en protesteren wanneer ze hem horen zeggen 'ik ben brood dat uit de hemel is neergedaald'. Ja, dat zegt hij: 'Ik ben brood dat leven geeft. Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben'. Sommigen van zijn toehoorders lopen weg. Begrijpelijk, want hoe zouden zulke woorden zonder protest kunnen blijven? Degenen die op dat moment naar hem luisteren kennen Jezus als iemand die bij hen hoort. Ze hebben weet van zijn afkomst; ze kennen zijn vader en moeder: gewone mensen zoals zichzelf. Uit de hemel neergedaald? Geen honger meer, geen dorst meer als je hem binnen in je toelaat en in hem gelooft? Wie durft zulke grote woorden uit te spreken? Hij komt uit Nazareth (kan daar iets goeds uit komen?). Hij is de zoon van Jozef (geeft dat soms een hemelse status?). Geen wonder, dat protest. Jezus brengt hemel en aarde onverdraaglijk dicht bij elkaar.

Wat gebeurt daar? Jezus plaatst zichzelf inderdaad op de grens tussen hemel en aarde. Hij is van allebei, hij behoort tot de wereld van God en tot de wereld van mensen. Wat hij zegt, wie hij is, kan alleen begrepen worden door mensen die een notie hebben van deze grens. Hoe kom je aan die notie? Hoe kom je aan een begrip voor deze grens? Jezus zegt: 'Niemand kan tot mij komen als de Vader die mij zond hem niet trekt'. De Vader moet je naar deze grens toe trekken, naar deze plek van ontmoeting tussen leven hier en leven met degene die dit leven omvat en overstijgt. Wie het beseft te leven op die grens is een gelovige.

Geloven is inderdaad een kwestie van durven leven op de grens. Wie gelooft, beseft dat het leven zich afspeelt tussen wat wij kunnen aanraken en wat onaanraakbaar is. Tussen wat wij zien en wat onzichtbaar is. Tussen de dagelijkse werkelijkheid en het mysterie daarin. Dat alles is in de mens Jezus aanwezig – hij komt inderdaad uit Nazareth maar hij komt

ook uit den hoge – hij is de zoon van Jozef, maar is ook kind van God. Die diepe werkelijkheid belichaamt hij en hij geeft ze door. Hij is het levend brood en het levende woord: 'Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald'. 'Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben'. 'Wie gelooft heeft eeuwig leven'. Kunnen deze woorden betekenis krijgen in ons leven van alledag? Kunnen ze een gewaarwording zijn die we met ons meedragen? 'Ja', zegt Jezus, 'als de Vader je trekt'. Op die trekkracht is ons geloof gebouwd en soms worden we de werking ervan gewaar. Gisteren mocht ik daar iets van meemaken bij een man die oud geworden is en die heeft nagedacht over het gedachtenisprentje dat gedrukt zal worden bij zijn overlijden. Hij zocht naar een woord dat zijn leven en geloof samenvat. Het werd hem geschonken. Hij kreeg het vanuit Gods trekkracht. En dat woord vat samen wat wij in het Johannes evangelie proberen te verstaan: 'Diep van binnen sluimert het weten van het eeuwig licht'.

Voorbede

Laten we onze gebeden richten tot God, die ons voedt met levend brood. Voor mensen die zouden willen geloven. Geef hun de moed om hun hart te openen voor God die hen trekt.

Laat ons zingend bidden

Voor wie buiten hun macht honger lijden. Dat zij steun ontvangen en genoeg voedsel krijgen om in hun behoefte te voorzien.

Laat ons zingend bidden

Voor wie als pelgrims onderweg zijn. Dat zij op hun tocht brood vinden en woorden van bemoediging die hen sterk maken op hun weg door het leven

Laat ons zingend bidden

Vader, die ons trekt naar een leven met U, geef ons Uw woord als levend brood. Zegen ons, opdat wij steeds meer tot het besef komen dat Jezus Christus in zijn woord voor ons de weg naar U mogelijk maakt. Wij vragen U dat door Hem die met U leeft. Amen.